

Vyjádření Svazu průmyslu a dopravy ČR k vývoji vyjednávání ohledně Návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2016/1036 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie, a nařízení (EU) 2016/1037 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropské unie

V listopadu 2016 zveřejnila Evropské komise návrh novelizace základního antidumpingového a antisubvenčního nařízení v reakci na skutečnost, že 11. 12. 2016 měla vypršet platnost některých ustanovení přístupového protokolu Číny k Světové obchodní organizaci (WTO). Dne 20. 12. navrhl Výbor pro právní záležitosti EP zamítnutí návrhu EK. 25. 4. byl zveřejněn návrh stanoviska Výboru pro mezinárodní obchod EP a dne 3. 5. 2017 se na společném stanovisku dohodla i Rada.

3. 4. se rozhodčí panel WTO na žádost Číny usnesl na zahájení arbitrážního řízení proti EU ve věci stávající právní úpravy a souběžně s tím bude zkoumán a konzultován i návrh nové metodologie. Jakkoli nová metodologie nemůže být napadena, než se stane platnou legislativou, je její prověřování na půdě WTO zřejmým signálem, že ji Čína posléze napadne rovněž. Metodologie musí být natolik kvalitní, aby obstála. Jinak bude právní nejistota pokračovat.

Cílem evropských institucí i české vlády musí být pevný právní základ pro aplikaci nestandardní metodologie výpočtu cel. Takový základ v tuto chvíli spatřujeme v jasné dichotomii mezi tržní a netržní ekonomikou, a tedy v přeživších ustanoveních čl. 15 přístupového protokolu Číny k WTO. Další prioritou je, aby evropská legislativa ve světle výše uvedeného i nadále odkazovala na kritéria EU pro určení tržní ekonomiky, a též aby nedošlo k přesunu důkazního břemene na evropské firmy.

Podle EK Čína splňuje jen jedno z pěti stávajících kritérií EU pro tržní ekonomiku. Z výsledků posledního průzkumu mezi členskými firmami a odvětvovými svazy z různých oblastí průmyslu vyplynulo, že firmy vnímají udělení statusu tržního hospodářství Číně z větší části negativně, i když o vzájemný obchod s Čínou mají nadále značný zájem.

Stanovisko Rady do jisté míry precizuje návrh Komise, nicméně pozměňovací návrhy bohužel návrh zásadním způsobem nevylepší ve dvou důležitých aspektech, tedy použití výsledků zpráv Komise v šetřeních či výběr třetích zemí pro účely výpočtu běžné hodnoty. Rada bohužel vůbec neřeší jednu z hlavních výhrad SP ČR k původnímu návrhu Komise, a to jeho vágnost a neurčitost, a tedy napadnutelnost ze strany třetích zemí.

Návrh stanoviska Výboru pro mezinárodní obchod EP je podle nás naopak krokem k účinné ochraně proti neférovému jednání nečlenských zemí, a to především tak, že konkretizuje nejasný význam „podstatného pokřivení tržních podmínek“; jasně stanovuje, že v případě podstatného pokřivení tržních podmínek je třeba pro účely výpočtu běžné hodnoty daného výrobku automaticky použít nepokřivené ceny ze třetích zemí, a to pro všechny suroviny a vstupy, pokud ovšem zainteresované strany neprokáží, že cena jednoho či více vstupů pokřivena není; a konečně stanovuje, že pokud podle zprávy EK existuje ve třetí zemi zásadní pokřivení tržních podmínek, může být tato zpráva sama o sobě dostatečným základem pro aplikaci nestandardní metodologie výpočtu cel.

Návrh Evropského parlamentu představuje lepší řešení než návrh Komise či pozměňovací návrhy Rady. Tuto skutečnost by mělo zohlednit i stanovisko české vlády a čeští europoslanci.